

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát
Wellnerova 25, 779 00 Olomouc**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1993/24-M
Sp. zn. ČŠIM-S-416/24-M

Název	Základní škola a mateřská škola Olšovec, příspěvková organizace
Sídlo	Olšovec 61, 753 01 Hranice
E-mail	zsolsovec@seznam.cz
IČO	70 986 185
Identifikátor	650 036 921
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Helena Jordánová
Zřizovatel	obec Olšovec
Místo inspekční činnosti	Olšovec 61, 753 01 Hranice Olšovec 96, 753 01 Hranice
Inspekční činnost na místě	12. až 14. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Olšovec, příspěvková organizace (dále také „škola“, „subjekt“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny.

K termínu inspekční činnosti škola vzdělávala 23 dětí v jedné třídě mateřské školy, z nichž bylo jedno dítě mladší tří let, 10 dětí plnilo povinné předškolní vzdělávání včetně jednoho dítěte s povoleným odkladem povinné školní docházky. Základní škola, která poskytuje vzdělávání žákům prvního až čtvrtého ročníku, evidovala v jedné třídě 18 žáků, z toho jednoho žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními. Zájmové vzdělávání škola organizovala pro všechny žáky základní školy v jednom oddělení školní družiny. Stravování dětí v mateřské škole bylo zajištěno dovozem stravy z jiného právního subjektu. Stravování žáků základní školy probíhalo ve školní jídelně – výdejně, strava je žákům zajišťována dovozem z jiného právního subjektu.

Informace o škole jsou publikovány ve výroční zprávě o činnosti školy a prezentovány na webových stránkách (www.zsolsovec.cz).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Nastavený systém řízení směřuje k naplňování koncepčních záměrů a dalšímu rozvoji subjektu. Organizační uspořádání odpovídá jeho velikosti, část kompetencí souvisejících s organizací vzdělávacího procesu, vedením dokumentace a komunikací se zákonnými zástupci dětí, delegovala ředitelka školy na učitelku pro předškolní vzdělávání.

Systém plánování je adresný, přihlíží k potřebám dětí, žáků i pedagogických pracovníků a umožňuje zpětnou kontrolu plnění úkolů. Škole se však doposud nepodařilo eliminovat nedostatky v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání žáků, ve využívání pestrých metod a forem v předškolním vzdělávání a v diferencovaném přístupu k dětem podle jejich individuálních vzdělávacích možností a potřeb.

Hospitační činnost ředitelka školy uskutečňuje pravidelně v základní škole a formou sdílení pedagogického procesu i v zájmovém vzdělávání ve školní družině. Cílenou hospitační činnost v předškolním vzdělávání však nevykonává. Obě učitelky s krátkou pedagogickou praxí tak nedostávají potřebnou zpětnou vazbu ke kvalitě své práce. V mateřské škole rovněž chybí zajištění vzájemných hospitací, a to i v součinnosti s jinými subjekty, které by přispěly k jejich profesnímu obohacení.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vytváří předpoklady k jejich odbornému rozvoji. Přenos informací probíhá především při každodenním setkávání pedagogů v mateřské i v základní škole a v průběhu pravidelných jednání pedagogické rady, kterých se účastní pedagogičtí pracovníci celého subjektu.

Ředitelka školy sleduje prostředí a materiální vybavení subjektu s cílem vytvoření funkčního a zároveň příjemného prostředí. V uplynulém období došlo ke zkvalitnění materiálního vybavení, množství didaktických pomůcek přispívá k obohacování vzdělávacího procesu v předškolním i základním vzdělávání. Prostorové podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. V termínu inspekční činnosti však nebyly prostory mateřské školy zajištěny proti vstupu cizích osob a možnosti svévolného opuštění školy dětmi, což ohrožovalo bezpečnost dětí v předškolním vzdělávání. Přetrvávajícím nedostatkem je absence tělocvičny v základní škole, výuka tělesné výchovy

tak celoročně probíhá převážně na obecním hřišti. V budově základní školy jsou umístěny i další subjekty se samostatným vchodem. Kromě jiných v ní má svoje zázemí také obecní knihovna, jejíž návštěvníci však i přes přítomnost odděleného vstupu procházejí školními prostory, což se z bezpečnostního hlediska nejeví jako vhodné.

V součinnosti se zřizovatelem a dalšími regionálními partnery subjekt vhodně doplňuje vzdělávací proces v předškolním, základním i zájmovém vzdělávání, pravidelně se zapojuje do veřejného života v obci. Společně realizované aktivity s okolními základními školami významně přispívají k účinnému rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků, dosahování dobrých výsledků vzdělávání a posilování pocitu sounáležitosti s místem, kde žijí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování a realizace vzdělávacího procesu v mateřské škole se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který vychází z alternativního programu Montessori pedagogiky. Cílem mateřské školy je vzdělávat dítě jako jedinečné, se schopností tvořivě jednat, přemýšlet a dále se rozvíjet. Dětem je na přístupných a vhodně uspořádaných místech třídy k dispozici velké množství hraček a inovativních didaktických pomůcek, což přispívá k jejich samostatnosti a možnosti vlastního výběru. Organizace dne vychází z tradičního uspořádání režimu dne, přechody mezi jednotlivými činnostmi však nebyly vždy vhodně zvoleny. Často docházelo k hromadným přesunům a prostojům, neúčelně tak byl zkracován čas využitelný ke vzdělávacím nebo herním činnostem dětí.

Při spontánních činnostech měly děti dostatek času a prostoru pro individuální volné hry či hry ve dvojicích nebo skupinách. Didakticky zacílené aktivity probíhaly převážně frontálně, učitelky vycházely z daného tématu, prostřednictvím prožitku účinně u dětí rozvíjely smyslové vnímání. Vzdělávání při řízených aktivitách ale postrádalo diferenciaci vzdělávací nabídky vzhledem k věku a individuálním potřebám dětí, nebyla připravena jiná činnostní nabídka. Kooperativní aktivity a cílená práce dětí ve skupinách či dvojicích vedoucí k podněcování přemýšlení, logického uvažování a hledání různých možností jejich řešení nebyly zařazovány. Digitální pomůcky využívaly děti sporadicky, převážně pouze při spontánních činnostech. Důraz byl kladen na individuální přípravu dětí s povinným předškolním vzděláváním pro úspěšný vstup do základního vzdělávání. Nebylo však příliš zohledněno a upraveno vzdělávání pro děti, které vyžadují specifickou podporu a individuální péči. Po ukončeném bloku docházelo k jeho zhodnocení ze strany učitelek a k sebehodnocení dětí, vzájemné hodnocení dětí nebylo zaznamenáno.

Podpora tělesného rozvoje, zdatnosti a zdraví byla realizována formou každodenního preventivního cvičení, vycházek po okolí či pobytem na školní zahradě nebo obecním hřišti. Stravování po celý den probíhalo ve třídách mateřské školy, při stolování vykazovaly děti značnou samostatnost, i nejmladší děti se obsluhovaly samy. Pitný režim byl zajištěn po celý den, děti jej využívaly samostatně. Při odpoledním odpočinku byla respektována individuální potřeba spánku, děti s nízkou potřebou spánku měly k dispozici klidové činnosti. Pro děti vyžadující logopedickou péči mateřská škola zařazuje jednou týdně logopedické chvíle.

Kvalitu a efektivitu vzdělávacího procesu v hodnocených vyučovacích hodinách v základní škole pozitivně ovlivňovala příznivá pracovní atmosféra, účinná motivace žáků a účelné uplatňování tradičních, ale i alternativních výukových metod Montessori pedagogiky, podněcující tvořivost, představivost a rozvoj logického myšlení žáků. Všechny vyučovací hodiny měly vždy pro žáky každého ročníku jasně stanovený výukový cíl a promyšlenou

organizací práce přizpůsobenou vzdělávání v podmínkách spojených ročníků. Při zadávání úkolů učitelky respektovaly zásadu přiměřenosti a průběžně žákům poskytovaly srozumitelnou informaci o kvalitě zvládnutí zadaného úkolu, která měla formativní účinek. K plnění úkolů přistupovali žáci zodpovědně, při výuce se s jistotou pohybovali v učebním prostoru a využívali nabídky volně dostupných didaktických pomůcek včetně počítačové techniky. Žáci byli vedeni k samostatnosti, byla jim ale poskytována i volba k řešení některých úkolů v kooperaci se spolužáky. V případě potřeby učitelky zajišťovaly individuální péči všem žákům, u kterých se aktuálně projevil problém se splněním úkolu. Podpůrná opatření u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami byla uplatňována uvážene, dle aktuální situace a v souladu s jeho vzdělávacími možnostmi a potřebami. Pravidelnou součástí závěrů vyučovacích hodin bylo zhodnocení práce žáků ve vztahu ke stanovenému cíli včetně sebehodnocení žáků. Vzájemné hodnocení žáků bylo zaznamenáno spíše ojediněle.

Zájmové vzdělávání ve školní družině svým obsahem navazuje a rozšiřuje základní vzdělávání poskytované školou. V průběhu hodnoceného vzdělávání převládala příjemná, přátelská atmosféra, žáci pracovali se zájmem, bezproblémově komunikovali, vyměňovali si názory a navzájem si vypomáhali. Smysluplné aktivity a účinná motivace upevňovaly a prohlubovaly jejich znalosti a dovednosti získané v základním vzdělávání a současně jim vytvářely potřebný prostor pro relaxaci, tvůrčí činnost a seberealizaci.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Evaluační systém mateřské školy je zpracován ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Vyhodnocování vzdělávací nabídky probíhá pravidelně po ukončeném integrovaném bloku, evaluační výstupy však u učitelek nepřispívaly k dostatečné sebereflexi. Pouze v malé míře se v nich zabývaly hodnocením aplikovaných forem vzdělávání.

Pokroky a rozvoj jednotlivých dětí učitelky monitorují prostřednictvím diagnostických záznamů, součástí diagnostiky jsou portfolia dětí, která obsahují datované kresby či grafomotorická cvičení jako další prostředek diagnostické činnosti. Zjištěné výsledky z pedagogické diagnostiky se však pouze částečně promítaly do plánování a přípravy individualizované a diferencované vzdělávací nabídky vzhledem ke schopnostem a potřebám jednotlivých dětí. Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí informováni při osobním každodenním kontaktu, na třídních nebo individuálních schůzkách.

Základní škola klade důraz na vedení žáků k odpovědnosti za svoje vzdělávání a reflexi samostatné i společné práce s cílem podporovat rozvoj jejich pracovních kompetencí a kompetencí k učení. K průběžnému sledování a zjišťování výsledků vzdělávání žáků má nastavený promyšlený systém, který je součástí rozvrhu vyučovacích hodin. Pravidelně v závěru týdne tak probíhají ústní prezentace jednotlivých žáků před celou třídou spojené s okamžitou zpětnou vazbou k jejich kvalitě od vyučujících i spolužáků a ověřování vědomostí žáků formou písemných testů. K těmto písemným výstupům ale nemají vyučující nastavena dostatečně transparentní kritéria pro jejich hodnocení. K průběžnému i závěrečnému hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola využívá klasifikačních stupňů i slovního hodnocení. Přenos informací směrem k zákonným zástupcům žáků probíhá prostřednictvím žákovských deníků, na třídních schůzkách organizovaných formou tripartit a při každodenním osobním kontaktu.

Informace o úspěšnosti žáků v dalším vzdělávání škola získává nejen od žáků samotných nebo jejich zákonných zástupců, ale přímo i od školy, kam většina žáků přechází ze čtvrtého ročníku. Vzdělávací nabídku rozšiřuje řada výchovně vzdělávacích, kulturně společenských nebo sportovních akcí. Cílená podpora žáků v účasti na těchto akcích pomáhá formovat a rozvíjet jejich osobnostní růst, nadání i studijní předpoklady.

Poradenské služby ve škole zajišťuje ředitelka školy. Velikost školy a každodenní kontakt pedagogických pracovníků umožňuje včasnou identifikaci žáků ohrožených školním neúspěchem i případných projevů rizikového chování žáků. Škola klade důraz na formování příznivého klimatu, zpětnou vazbu ke kvalitě poskytovaného vzdělávání získává od žáků i zákonných zástupců dětí a žáků formou dotazníkového šetření. K budování bezpečného prostředí a podpoře příznivých vztahů mezi žáky významně přispívají komunitní kruhy vedené každý den na začátku i na konci vyučování. Tento účelně využívaný komunikační nástroj vytváří potřebný prostor nejen pro seznámení žáků s časovou a obsahovou strukturou dne, ale slouží i jako důležitý prostředek k rozvoji emoční inteligence a schopnosti aktivního naslouchání žáků při vzájemném sdílení zážitků, formulování názorů, pocitů a přání.

Závěry

Vývoj školy

- V době od poslední inspekční činnosti došlo ke zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání dětí a žáků.
- Vytvořením vlastních webových stránek škola zlepšila informovanost veřejnosti o své činnosti a plánovaných aktivitách.

Silné stránky

- Materiální vybavení subjektu je funkčně využíváno k obohacení vzdělávací nabídky v předškolním i základním vzdělávání. (2.4)
- Základní škola s využitím vhodných nástrojů aktivně vytváří příležitosti k posilování sociálních a personálních dovedností žáků. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Mateřská škola

- Vedení školy nevěnuje dostatečnou pozornost zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí při vzdělávání. (1.4)
- Absence cílené hospitační činnosti ředitelky školy v předškolním vzdělávání neumožňuje poskytování efektivní zpětné vazby k práci pedagogů. (2.1)
- Není zavedeno využívání vzájemných hospitací a vzájemného kolegiálního hodnocení s cílem předávání zkušeností, nápadů, metod a forem práce, sebereflexe učitelek není prováděna systematicky. (2.3)
- Nedostatečné zařazování pestrých metod a forem vzdělávání, které by umožňovaly diferencované vzdělávání dětí s ohledem na jejich věkové a individuální potřeby. Škole se v menší míře daří zajišťovat specifickou podporu dětem, které ji potřebují. (4.2, 6.2)

- Pedagogové systematicky provádí pedagogickou diagnostiku, její výsledky se ale nepromítají do diferenciací vzdělávací nabídky. Systém diferenciací činností dětí bez důsledné provázanosti s pedagogickou diagnostikou není zcela v souladu s individuálními vzdělávacími potřebami každého dítěte ve třídě. (4.3,5.1)

Základní škola

- Škola nemá nastavena dostatečně transparentní kritéria pro hodnocení písemných prací žáků. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit systém kontrolní činnosti ředitelky školy v mateřské škole. Zaměřit se zejména na zajištění bezpečných podmínek pro vzdělávání dětí a pravidelné vyhodnocování pedagogické práce v předškolním vzdělávání prostřednictvím cílené hospitační činnosti.
- Rozvíjet profesní kompetence pedagogických pracovníků mateřské školy četnějšími vyhodnocování účinnosti aplikovaných metod a forem při vzdělávání dětí.
- Podpořit profesní rozvoj učitelek mateřské školy realizací vzájemných hospitací. Ke sdílení různých přístupů, nápadů, metod i forem v předškolním vzdělávání navázat spolupráci s blízkými mateřskými školami.
- Vzdělávací nabídku při řízených činnostech v předškolním vzdělávání obohacovat o zařazování kooperativních aktivit ve dvojicích nebo skupinách a aktivit podporujících objevování a experimentování.
- Pedagogickou diagnostiku v mateřské škole cíleně využívat ke stanovování dílčích kroků při plánování pedagogického procesu a následně k individualizovanému vzdělávání a diferencované vzdělávací nabídce.
- Vytvořit jednotný systém pro hodnocení písemných prací žáků v základní škole.
- Zahájit jednání se zřizovatelem školy v souvislosti s úpravou pravidel provozu obecní knihovny tak, aby byl omezen přístup třetích osob do školních prostor.
- Zvážit možnosti školy a zřizovatele, které by vedly ke zlepšení podmínek pro výuku tělesné výchovy v základní škole.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o Základní škole a mateřské škole Olšovec, příspěvkové organizaci, ze dne 12. 11. 2024
2. Dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona za školní roky 2023/2024 a 2024/2025, vedená k termínu inspekční činnosti
3. Koncepce rozvoje Základní školy a mateřské školy Olšovec 2022-2028, ze dne 25. 8. 2022
4. Celoroční plán práce pro školní rok 2024/2025, ze dne 27. 8. 2024
5. Dlouhodobý plán DVPP, ze dne 20. 8. 2024
6. Plán hospitační činnosti na školní rok 2024/2025, nedatováno
7. Složka: Záznamy z hospitační činnosti, školní rok 2023/2024
8. Pedagogická diagnostika, portfolia dětí, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
9. Písemné práce žáků, žakovská portfolia, vybraný vzorek, školní rok 2024/2025
10. Deníky žáků, namátkový výběr, školní rok 2024/2025
11. Dotazníky pro žáky a zákonné zástupce dětí a žáků, školní rok 2023/2024
12. Souhrnná dokumentace poradenských služeb ve škole, školní rok 2024/2025
13. Doklady vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví dětí a žáků, finančním podmínkám školy a k oblasti školního stravování, vedené k termínu inspekční činnosti
14. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-744/17-M, ze dne 3. 7. 2017
15. Seznámení ředitelky Základní školy a mateřské školy Olšovec, příspěvkové organizace s inspekčním zjištěním České školní inspekce, ze dne 14. 11. 2024
16. Webové stránky školy www.zsolsovec.cz vedené k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Kateřina Kašparová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jitka Martinková, školní inspektorka

Ing. Eva Stachová, kontrolní pracovnice

28. 11. 2024